

Sygn. akt I Ca 205/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Antoni Smus

Sędziowie SSO Iwona Podwójniak

SSR del. Ewelina Puchalska

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2015 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa D. K. (1), R. K., I. M., P. M., T. J., M. K., D. K. (2) i A. O.

przeciwko Skarbowi Państwa – (...) Zarządowi (...) w B.

o ochronę naturalnego środowiska człowieka

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 16 grudnia 2014 roku, sygnatura akt I C 338/11

oraz na skutek apelacji pozwanego

od wyroku uzupełniającego Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 20 stycznia 2015 roku sygnatura akt I C 338/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten tylko sposób, że zasądzoną kwotę 32.700 zł obniża do kwoty 27.600 (dwadzieścia siedem tysięcy sześćset) złotych, w zakresie kwoty 1.324 (jeden tysiąc trzysta dwadzieścia cztery) złote oddała powództwo, a ponad kwotę 28.924 złotych uchyla rozstrzygnięcie z punktu 1 i w tej części postępowanie umarza;

II. odrzuca apelację pozwanego od wyroku uzupełniającego Sądu Rejonowego w Łasku z dnia 20 stycznia 2015 roku;

III. nie obciąża powódki kosztami postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I Ca 205/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 16 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Łasku zasądził od pozwanego Skarbu Państwa-Szefa (...) Zarządu (...) w B. na rzecz powódki A. O. kwotę 32 700 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 września 2011 roku do dnia zapłaty (pkt 1) oraz kwotę 4 925,62 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie zapadło po następujących ustaleniach i wnioskach.

Powódka w pozwie z dnia 5 grudnia 2011 roku domagała się kwoty 11 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa oraz kosztów procesu. Dochodzona kwota obejmowała 5 000 zł z tytułu obniżenia wartości nieruchomości oraz 6 000 zł z tytułu nakładów finansowych dla poprawy właściwości akustycznych budynku mieszkalnego.

W piśmie z dnia 13 czerwca 2013 roku powódka rozszerzyła powództwo w zakresie kosztów rewitalizacji do kwoty 13 424 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 września 2011 roku do dnia zapłaty.

W piśmie z dnia 1 grudnia 2014 roku powódka popierała powództwo w wersji rozszerzonej przedstawionej w piśmie z dnia 15 marca 2014 roku; tu żądanie z tytułu utraty wartości nieruchomości zostało określone na kwotę 15 500 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 września 2011 roku do dnia zapłaty.

Powódka A. O. jest właścicielką nieruchomości położonej w M. stanowiącej działkę (...) o powierzchni 0,28 ha.

W piśmie z dnia 4 września 2011 roku powódka zgłosiła (...) Zarządowi (...) w B. oparte na treści art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska w związku z uchwałą Nr (...)Sejmiku Województwa (...) z dnia 9 lutego 2010 roku żądanie naprawienia szkody poprzez zapłatę tytułem zmniejszenia wartości nieruchomości kwoty 40 000 zł oraz tytułem właściwego klimatu akustycznego kwoty 60 000 zł.

Działka powódki stanowi grunty orne oraz zabudowane siedlisko. Znajduje się w całości w podobszarze A. Ograniczenia wynikające z ustanowienia strefy ograniczonego użytkowania dotyczą zabudowanej części działki.

Utrata wartości rynkowej nieruchomości ustalona w oparciu o wskaźnik odnoszący się do nieruchomości usytuowanych w strefie A wynosi 15 500 zł.

Koszty związane z zapewnieniem spełnienia wymagań akustycznych budynku mieszkalnego wyniosłyby 12 100 zł.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że podstawę prawną żądania stanowi przepis art. 129 ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Odpowiedzialność odszkodowawcza związana jest z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości oraz z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania. Jej przesłankami są: wejście w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, szkoda poniesiona przez właściciela nieruchomości i związek przyczynowy między wprowadzonym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości a szkodą.

Szkodą jest także zmniejszenie wartości nieruchomości. Ubytek wartości został potwierdzony opinią biegłego rzeczoznawcy K. N..

Konieczne jest także wykonanie prac związanych z zapewnieniem właściwej izolacyjności akustycznej pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w budynku. Niezbędny zakres robót budowlanych celem zapewnienia właściwej izolacyjności akustycznej wynosi w przypadku powódki 12 100 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd zasądził na rzecz powódki A. O. kwotę 32 700 zł. Sąd stwierdził dalej, że kwota zasądzona nie znajduje potwierdzenia w opinii biegłego N.. Kwota 32 700 zł zasądzona na rzecz A. O. jest zawyżona w stosunku do dochodzonej, co prowadzi do jej wzbogacenia.

Co do odsetek, to dłużnik popadł w opóźnienie od dnia 15 września 2011 roku, tj. od daty wyznaczonej mu przez powódkę do zapłaty odszkodowania. Odsetki należą się od dnia następnego, tj. 16 września 2011 roku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc.

Wyrokiem z dnia 20 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy w Łasku uzupełnił wyrok z dnia 16 grudnia 2014 roku w ten sposób, że zasądził solidarnie na rzecz powodów R. i D. K. (1) kwotę 37 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 września 2011 roku do dnia zapłaty i na rzecz D. K. (2) i M. K. kwotę 12 100 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 września 2011 roku do dnia zapłaty oraz oddalił powództwo w pozostałej części.

W dniu 9 lutego 2015 roku pozwany wniósł o uzupełnienie wyroku uzupełniającego z dnia 20 stycznia 2015 roku poprzez wskazanie w sentencji: oddać powództwo A. O. ponad kwotę 27 600 zł.

Apelację złożył pozwany. Zaskarżył wyrok z dnia 20 stycznia 2015 roku oraz poprzedzający go wyrok z dnia 16 grudnia 2014 roku w części dotyczącej zasądzenia od pozwanego na rzecz A. O. roszczenia w wysokości 32 700 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 września 2011 roku. Wniósł o zmianę wyroku poprzez ustalenie zgodnie z treścią uzasadnienia, że powódce przysługuje roszczenie w wysokości 27 600 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 września 2011 roku do dnia zapłaty i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie oraz zasądzenie od powódki kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą. Zarzucił błędne i sprzeczne z zebranymi dowodami ustalenie, że powódce przysługuje odszkodowanie w wysokości 32 700 zł, podczas gdy faktycznie przysługuje jej odszkodowanie w wysokości 27 600 zł, ponadto zasądzenie roszczenia ponad żądanie pozwu z naruszeniem art. 321 kpc oraz rozbieżność między treścią uzasadnienia do wyroku a jego sentencją, w tym także sentencją wyroku uzupełniającego w tym zakresie.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja co do zasady jest uzasadniona.

W sposób oczywisty – co wynika z opinii biegłego K. N. – roszczenie odszkodowawcze powódki A. O. jest uzasadnione do łącznej kwoty 27 600 zł, w tym 15 500 zł z tytułu utraty wartości nieruchomości i 12 100 zł z tytułu kosztów rewitalizacji akustycznej. Brak natomiast jakichkolwiek podstaw faktycznych i prawnych dla ustalenia wysokości roszczenia na zasądzoną kwotę 32 700 zł.

Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 grudnia 2014 roku wskazał, że utrata wartości nieruchomości powódki stanowi kwotę 15 500 zł, a wydatki na prace dla zapewnienia rewitalizacji akustycznej budynku stanowią kwotę 12 100 zł, co łącznie określa wartość odszkodowania na kwotę 27 600 zł. W takim stanie sprawy nie było żadnych podstaw dla zasądzenia na rzecz powódki A. O. kwoty 32 700 zł.

Podejmując takie rozstrzygnięcie sąd pierwszej instancji naruszył także przepis art. 321 kpc, co trafnie podnosi apelujący.

Zgodnie z przepisem art. 321 § 1 kpc Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie.

W niniejszej sprawie żądanie pozwu zostało ostatecznie określone przez powódkę na łączną kwotę 28 924 zł, w tym kwota 15 500 zł z tytułu utraty wartości nieruchomości i 13 424 zł – z tytułu kosztów rewitalizacji.

W takiej sytuacji zaskarżony wyrok należało zmienić w ten sposób, że zasądzoną kwotę 32 700 zł obniżyć do kwoty 27 600 zł, w zakresie kwoty 1 324 zł stanowiącej różnicę między kwotą dochodzoną (28 924 zł) a należną (27 600 zł) powództwo należało oddalić jako nieuzasadnione, o czym orzeczono na podstawie art. 386 § 1 kpc. Natomiast rozstrzygnięcie ponad kwotę 28 924 zł (różnica między kwotą zasądzoną 32 700 zł a dochodzoną) należało uchylić i postępowanie w tej części umorzyć – na podstawie art. 386 § 3 kpc, a to wobec braku podstaw prawnych do orzekania w tym zakresie.

Natomiast nie ma żadnego uzasadnienia apelacja odnosząca się do powódki A. O. od wyroku uzupełniającego. Wyrok uzupełniający w ogóle nie dotyczy powódki A. O.. Został wydany na skutek wniosku o uzupełnienie wyroku co do

innych powodów – R. i D. K. (1) oraz D. K. (2) i M. K.. Rozstrzygnięcie w wyroku uzupełniającym o oddaleniu powództwa w pozostałej części dotyczy tylko tych ostatnich powodów, a nie powódki A. O..

W tym zakresie apelacja jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu, o czym orzeczono na podstawie art. 370 kpc.

Choć wynik apelacji wskazuje na to, że pozwany wygrywa postępowanie apelacyjne, to brak wystarczającego uzasadnienia dla obciążenia powódki kosztami tego postępowania. Należało na zasadzie przepisu art. 102 kpc odstąpić od obciążenia powódki kosztami postępowania za drugą instancję. Konieczność wniesienia apelacji w żaden sposób nie została spowodowana przez okoliczności odnoszące się do stanowiska procesowego powódki.